

УДК: 069:908]:373.3/.5.091.214(477.73) Миколаївський обласний краєзнавчий музей, Відділ пересувних та стаціонарних виставок

Сабалдашов Віктор Вікторович

науковий співробітник,
Миколаївський обласний краєзнавчий музей
(Миколаїв, Україна)
msit.kr.ua@gmail.com

Sabaldashov Viktor

Research fellow,
Mykolaiv regional museum of local lore
(Mykolaiv, Ukraine)

**ІНТЕРАКТИВНА ПРОГРАМА РОБОТИ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ТА СЕРЕДЬНОГО ШКІЛЬНОГО
ВІКУ ВІДДІЛУ ПЕРЕСУВНИХ ТА СТАЦІОНАРНИХ ВИСТАВОК МИКОЛАЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО
КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ**

**INTERACTIVE PROGRAM OF WORK WITH PRIMARY- AND MIDDLE-SCHOOL-AGE CHILDREN OF THE
DEPARTMENT OF MOBILE AND STATIONARY EXHIBITIONS OF MIKOLAIV REGIONAL MUSEUM OF LOCAL
LORE**

Анотація

У дослідженні аналізується робота відділу пересувних та стаціонарних виставок Миколаївського обласного краєзнавчого музею. Оприлюднюються результати діяльності відділу за останні п'ять років та розглядається розроблена ним інтерактивна музейна програма для роботи з дітьми молодшого та середнього шкільного віку. Музей як специфічний багатофункціональний соціокультурний механізм спрямований перш за все на збереження історико-культурної спадщини та дослідження музейних пам'яток, водночас він займається широкою науково-просвітницькою діяльністю, здійснює експозиційну роботу. Музейна діяльність передбачає підтримання численних контактів із громадськістю, комунікативна функція закладу набуває особливої ваги у його взаємозв'язках із суспільством.

Ключові слова: Миколаївський обласний краєзнавчий музей, молодша школа, середня школа, майстер-клас, інтерактивна екскурсія.

Summary

The article analyzes the work of the department of mobile and stationary exhibitions of the Mykolaiv Regional Museum of Local Lore, summarizes the results of the department's activities over the last five years and examines the interactive museum program developed for primary- and middle-school-age children. The museum, as a specific multifunctional socio-cultural mechanism, aimed at preserving the historical and cultural heritage, studying museum monuments, and at the same time conducting significant scientific and educational activities, carries out exposition work. The museum activity involves broad public relations, and the communicative function becomes of particular importance in the interconnections of the museum and society.

Key words: Mykolaiv Regional Museum of History, primary school, secondary school, master class, interactive excursion.

28 серпня 2012 р. в історії м. Миколаїв відбулася визначна подія – Миколаївський обласний краєзнавчий музей (далі – МОКМ) в'їхав у нове приміщення. У старій будівлі музею працювали лише 2 виставкові зали, тоді як площа нової експозиції збільшилася у 30 разів – 3,5 тис. м². Це – одна із найбільших інтер'єрних експозицій в Україні, розміщена у 18 експозиційних та 3 виставкових залах (є також зала для урочистих заходів). Розташований в новій будівлі й відділ пересувних та стаціонарних виставок. Уже під час перебування у старій споруді в миколаївських музейників була можливість накопичити досвід у проведенні інтерактивних екскурсій, музейних уроків та заходів.

Членами відділу пересувних та стаціонарних виставок Миколаївського обласного краєзнавчого музею розроблено низку інтерактивних екскурсій та майстер-класів, присвячених традиціям та звичаям українського

народу.

Так, цикл новорічних свят розпочинається серією інтерактивних екскурсій та майстер-класів: спочатку діти відвідують екскурсію про історію українських новорічних свят та їхнє проведення, а потім виготовляють новорічного та різдвяного павука або ангела. Учасники заходу також мають змогу відвідати різдвяну виставу – вертеп, де головні ролі виконують співробітники музею.

До великоднього циклу співробітники відділу пересувних та стаціонарних виставок МОКМ розробили одну із найпопулярніших інтерактивних екскурсій для учнів 1–11 класів. На базі виставок великодніх писанок проводиться театралізована екскурсія про великодні традиції нашого народу, а потім – майстер-клас із виготовлення традиційної писанки-вощанки.

Літня програма “Зроби! Збери! Збережи!” складається із 7 екскурсій та майстер-класів із виготовлення традиційних ляльок-оберегів: Бажанниця, День і ніч, Травниця, Сорока, Сонячний кінь, Багач та Берегиня роду (Рис. 1). Родини, які відвідали всі заняття і збрали колекцію ляльок, а також розмістили фотографії в інтернеті, отримали сертифікат народного умільця та невеличкий сувенір на згадку про участь у програмі.

До дня українського козацтва проводиться авторський інтерактивний урок “Володар Запоріжжя”. Дітлахи сідають у машину часу, перевтілюються в козаків і рушають назустріч таємничим сторінкам славного минулого України. Після участі у подорожі проводиться майстер-клас із виготовлення козацького прапора – хоругви. Програма розрахована як на учнів молодших класів, так і на індивідуальних відвідувачів 10–15 років (Рис. 2).

Всього за п’ять років свого існування відділом пересувних та стаціонарних виставок проведено 664 екскурсії та майстер-класів, які відвідали 10 849 осіб.

Надзвичайна популярність інших розроблених цим відділом МОКМ інтерактивних заходів сприяла їхньому включенню в загальну музейну програму.

Відділ вважає перспективним напрямом, що стосується розробки нових інтерактивних заходів, спрямованих на утвердження ролі музею як соціальної структури, розширення його функцій у загальному соціокультурному просторі.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. *Гаврилова І.* Країна дитинства. – Миколаїв: Видавець Шамрай П. М., 2009. – 40 с.
2. *Гаврилова І.* Інтерпретація народознавчих тем мовою експонатів // Вісник Одеського історико-краєзнавчого музею. – 2007. – Випуск 3.
3. *Мороз В.* Большая детская энциклопедия Нового года и Рождества. – Москва: ОЛМА Медиа Групп, 2007. – 379 с.
4. Народна творчість та етнографія (далі – НТЕ). – № 2. – 1994.
5. НТЕ. – № 3. – 1994.
6. НТЕ. – № 6. – 1991.
7. Наша берегиня. – № 4. – 2012.

REFERENCES

1. *Havrylova I.V.* Kraina dytynstva. – Mykolaiv: Vydavets Shamrai P.M., 2009. 40 p.
2. *Havrylova I.V.* Interpretatsiia narodoznavchых tem movoiu eksponativ // Visnyk Odeskoho istoryko-kraieznavchoho muzeiu. – 2007. – Vypusk 3.
3. *Moroz V.V.* Bolshaia detskaia entsyklopedyia Novoho hoda y Rozhdestva. – M.: OLMA Medya Hrupp, 2007. 379 p.
4. Narodna tvorchist ta etnohrafia. – №2. – 1994.
5. Narodna tvorchist ta etnohrafia. – №3. – 1994.
6. Narodna tvorchist ta etnohrafia. – №6. – 1991.
7. Nasha berehynia. – №4. – 2012.

Рис. 1. Ляльки-обереги із програми "Зроби! Збери! Збережи!"

Рис. 2. На інтерактивній екскурсії з історії козацтва